

Κυρίες και Κύριοι,

Καλωσήρθατε στην **Αργώ**. Όντας σ'ένα τέτοιο σκάφος, προηγμένης για την εποχή του τεχνολογίας, καμωμένο από βελανιδιές του Πηλίου και από έλατα τα κουπιά του, το πρώτο σκάφος στην παγκόσμια ιστορία που βγήκε σε ανοικτές θάλασσες, εξοπλισμένο με ραντάρ στην πλώρη του την ομιλούσα βελανιδιά της Δωδώνης, ακόμη και την ικανότητα να υπερίπταται των Άλπεων –πολλοί συνάγουν από την αναφορά αυτή ότι επρόκειτο για διαστημόπλοιο-, σας προσκαλώ ν'αποπλεύσουμε πάραυτα και να πάμε **πίσω στο χρόνο**, τότε που η Αργώ επανδρώθηκε. Διαβάζοντας στ'Αργοναυτικά την **περιγραφή της επιλογής**, μένει κανείς με την εντύπωση, ότι πρόκειται για μια σύγχρονη διαδικασία ανοικτού διαγωνισμού, όπου προκρίθηκαν οι 50 καλύτεροι, αυτοί που ανταποκρινόντουσαν σε **3 κριτήρια**, εκείνα της γενιάς, των επιτευγμάτων τους και της φήμης, δηλαδή επί τη βάση βιογραφικού. Της γενιάς όχι, βέβαια, με την αριστοκρατική έννοια του όρου, αλλά με την έννοια του παραδείγματος που κληρονόμησε ο καθένας από τους γονείς του και το οποίο όφειλε να τιμήσει. Έτσι, επιλέχθηκαν οι **πρώτοι 50 άριστοι**. Δυο φορές, τουλάχιστον, αναφέρεται ο όρος στα Ορφικά. Κάμποσους αιώνες αργότερα, ο **Όμηρος** έδωσε τον **ορισμό της αριστείας**: «αιέν αριστεύειν και υπείροχον έμμεναι άλλων, μηδέ γένος πατέρων αισχυνέμεν» (Ιλιάδα,Ζ,208). «Πάντα να αριστεύεις, να ξεπερνάς τους άλλους, να τιμάς το πατρικό γένος που ανήκεις»... Πάντα, δηλαδή, να προσπαθείς για το καλύτερο και σ'αυτό να σε οδηγεί το μέτρο των άλλων, (πώς αλλιώς;), αλλά και της γενιάς σου. Και οι δυο συνισταμένες αυτές της αριστείας μας οδηγούν αβίαστα στην άλλη ελληνική πρωτοτυπία, που λέγεται **φιλότιμο**. Αριστεία και φιλότιμο, δυο όψεις ενός και του αυτού νομίσματος. Και εάν στην “αριστεία” αποδίδεται μερικές φορές, ως μη έδει, και πολιτική διάσταση, το φιλότιμο που την υποκινεί αρκεί για να την αποκαταστήσει, ως **πανάρχαια και διαχρονική αξία του Ελληνισμού**. Πως αλλιώς να ερμηνεύσει κανείς το “Ουκ εα με καθεύδειν το του Μιλτιάδου τρόπαιον”, που οδήγησε στη νικηφόρα ναυμαχία της Σαλαμίνας και τα αναρίθμητα έπη της μικρής Ελλάδας από το «Μολών λαβέ» έως το έπος του 1940;

Ας κάνουμε ένα άλμα και να έρθουμε στο έτος **1977**. Ένας Έλληνας μεταπτυχιακός φοιτητής στο Παρίσι γράφει σ'έναν "compagnon de la traversée du désert" (οι σίχλοι αυτοί περιήλθαν σ'εμένα και τους περιέσωσα):

«Τί ν'αξίζουν άραγε τέσσερα χρόνια περιπλάνησης σ'άγνωστο

μπροστά σ'αγνάντεμα του ήλιου που χάνεται στον κόρφο του Σαρωνικού...

στο πρωτοβρόχι που ξεπλένει τις πλάκες στον αυλόγυρο του Αϊ Δημήτρη του Λουμπαρδιάρη...

στο πεύκινο πανωφόρι της Κηφισιάς που ρυτιδιάζει στο φθινοπωρινό βοριαδάκι...

Οι πληγές που ματώνουν νυχτοήμερα και η γάγγραινα της μοναξιάς που σιγοτρώνει το κορμί της προσμονής".

Γιατί είναι σαφές, ότι η αριστεία θέλει **θυσίες**. Προϋποθέτει προσήλωση στο στόχο, στερήσεις και συνεχή προσπάθεια. Αξίζει τον κόπο; Ποιος άλλος, Κυρίες και Κύριοι, θα μπορούσε να δώσει καλύτερη απάντηση στο ερώτημα αυτό παρά ο συγγραφέας των ανέκδοτων αυτών στοίχων, που περιήλθαν σε μένα και τις διέσωσα. Κι αυτός δεν είναι άλλος παρά ο **Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, Κύριος Προκόπιος Παυλόπουλος**.

Και ας επιστρέψουμε στο **παρόν**. Ημέρες - **χρόνια κρίσης**, μετά, μάλιστα, από ένα επιτυχημένο και πολλά υποσχόμενο ξεκίνημα ενωσιακής πορείας, αποκορύφωμα του οποίου ήταν οι χρονιές 2003-2004, με μια υποδειγματική Προεδρία του Συμβουλίου, εξαιρετική διοργάνωση των Θερινών Ολυμπιακών Αγώνων, ακόμη και την κατάκτηση του Ευρωπαϊκού Κυπέλλου Ποδοσφαίρου. Ο Έλληνας των Βρυξελλών αισθάνεται τουλάχιστον ίσος με τους «ανταγωνιστές» του στο ευρωπαϊκό περιβάλλον. Αλοίμονο, η αίσθηση αυτή δεν έμελλε να διαρκέσει. Υποκαταστάθηκε από το ερώτημα, αν με μια χρεοκοπημένη χώρα πίσω του μπορεί να παραμείνει ανταγωνιστικός και να συνεχίσει να διεκδικεί φερεγγυότητα; Και όμως, αν η Ελλάδα δοκιμάζεται, **ο Έλληνας του εξωτερικού συνεχίζει να διακρίνεται**. Όχι τυχαία. Με πολύ κόπο και συνέπεια. Από τα πιο ορατά παραδείγματα, οι Έλληνες εφοπλιστές που παραμένουν η ισχυρότερη δύναμη στον παγκόσμιο ναυτιλιακό κλάδο. Αλλά και οι Έλληνες στην ΕΕ: όχι μόνο εκλέγονται στα ύπατα αξιώματα, αλλά αφήνουν πίσω τους παράδειγμα που μόνο κάποιος ή κάποια

που εμφορείται από την αξία της αριστείας θα μπορούσε να τους πλησιάσει. Αναφέρομαι στον κ. Β. Σκουρή, από το 2003-2015 πρόεδρο του ΔΕΕ και στον κ. Νικηφόρο Διαμαντούρο, Ευρωπαϊό διαμεσολαβητή από το 2003-2013. Πέρα όμως από τα παραδείγματα αυτά, υπάρχουν και πολλοί άλλοι συμπατρώτες μας, οι οποίοι στις κοινωνίες όπου ζουν ανά τον κόσμο, τιμούν την καταγωγή τους, κατά το ομηρικό **“μηδέ γένος αισχυνέμεν”**, **απλά από φιλότιμο**. Η Αργώ θέλει να τους προσκαλέσει κι αυτούς στους κόλπους της, αρχής γενομένης από σήμερα, ανακηρύσσοντάς τους **Αργοναύτες επί τιμή**.

Πριν ελλιμενισθούμε και πάλι στο Μέγαρο, μετά το νοητό αυτόν περίπλου στο παρελθόν και στο παρόν, θα ήθελα να εκφράσω τις βαθύτατες **ευχαριστίες** μου προς την Πρόεδρο κ. Αρβελέρ και τα μέλη της Επιτροπής που αγκάλιασαν την ιδέα και αφιέρωσαν πολύ από το χρόνο που δεν έχουν. Στην αρχή νόμιζα εγωιστικά ότι ήταν από φιλία προς εμένα. Χωρίς αυτό το τελευταίο ν'αναιρείται, γρήγορα κατάλαβα ότι η κινητήρια δύναμη, ο ενθουσιασμός και η έμπνευση, αν θέλετε η περιρρέουσα αριστεία, οφειλόταν αποκλειστικά και μόνο στην πιο αγαπητή, στην πιο σεβαστή και πιο νέα απ'όλους, την κ. Αρβελέρ. Τα Βραβεία Αργώ φέρουν αδιαμφισβήτητα το αποτύπωμά της.

Σπύρος Α. Παππάς

21 Μαρτίου 2019